

Maatilayrittäjien iltapäiväkahvit: Lumon tuotteistaminen

19.3.2025

MKN Maisema

Lisää lumoa

Euroopan unionin
osarahoittama

Lisää lumoa –hanke

- 1.9.2024-30.9.2026
- Satakunta ja Varsinais-Suomi
- Yhteistyökumppaneita: MTK Satakunta ja Varsinais-Suomi, Perinnemaisemayhdistys
- Kohderyhmä: Maatilayritykset, yritykset, yrittäjät, yhdistykset, kunnat ja kaupungit

Lumon tuotteistaminen

Tervetuloa iltapäiväkahville!

Ohjelma:

- Tilaisuuden avaus ja miksi lumo on tärkeää / Milla Nikko, MKN Maisemapalvelut
- Mitä lumon tuotteistaminen tarkoittaa ja uudet ideat / Katri Eriksson, MKN Maisemapalvelut
- Käytännön vinkkejä tuotteistamiseen / Sari Jaakola, Herrakunnan lammas
- Seuraavat askeleet ja jatkotoimenpiteet
 - Viestinnän tärkeys ja brändäys / Katri Eriksson, MKN Maisemapalvelut
- Keskustelu ja kysymykset

Miksi lumo
on tärkeää?

- Luonnon monimuotoisuudella eli biodiversiteetillä tarkoitetaan elämän koko kirjoa: lajien sisäistä perinnöllistä muuntelua, lajien runsautta sekä niiden elinympäristöjen monimuotoisuutta.
- Monimuotoinen luonto tuottaa meille kaikille elintärkeitä palveluja, joita kutsutaan ekosysteemipalveluiksi.
- Luontokadon myötä luonnon kyky tuottaa ekosysteemipalveluita heikkenee.
- Maataloudelle ekosysteemipalveluiden säilyminen on elintärkeää.

Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että mitä monimuotoisempi maisema on, sitä monimuotoisempi on myös alueen kasvi- ja eläinlajisto.

Maisema on tuote, lisäarvo, brändi

Luonnon monimuotoisuus tuottaa taloudellista hyötyä

- Monimuotoisuus tukee pölyttäjiä, kuten mehiläisiä, jotka ovat välttämättömiä monien viljelykasvien pölytykselle ja siten sadon tuottavuudelle.
- Monimuotoiset ekosysteemit sisältävät luonnollisia tuholaisten torjuntajia, kuten petohyönteisiä, jotka vähentävät kemiallisten torjunta-aineiden tarvetta.
- Monimuotoisuus parantaa maaperän rakennetta ja hedelmällisyyttä, mikä edistää kasvien kasvua ja vähentää eroosiota.
- Monimuotoiset maatilat tarjoavat monia ekosysteemipalveluja, kuten veden puhdistusta ja ilmaston sääntelyä.
- Investoimalla luonnon monimuotoisuuteen viljelijät voivat parantaa tilansa kestävyttä ja kannattavuutta pitkällä aikavälillä.

Luonnosta huolehtiminen on siis tilan kannattavuuden parantamista ja samalla kehitetään sekä oman tilan että koko maaseudun imagoa.

Ruoka vahvistaa
elämystä

Mitä lumon tuotteistaminen tarkoittaa?

- Lumon tuotteistaminen tarkoittaa luonnon monimuotoisuuden hyödyntämistä, lisäämistä sekä suojelemista kaupallisten tuotteiden ja palveluiden kautta
- Tuotteistamisen kautta palvelusta tulee tasalaatuisempi ja toistettava
- Ihmiset eivät osta tuotteita, he ostavat vuorovaikutusta, aitoutta, tarinoita, taikaa
- Tuote tai palvelu voi kytkeytyä elämykseen, paikan tarinaan, vuodenaikojen vaihteluun, hiljaisuuteen, lähiruokaan, ainutlaatuisuuteen
- Hoidettu luonnon monimuotoisuus on lisäarvo tilan tuotteille ja vahva vetovoimatekijä

Tuotteistettu palvelu on:

- **Helposti myytävä**
- **Kuvattu**
- **Tasalaatuinen**
- **Toistettava**
- **Elävä**

Elämys syntyy,
kun saa jotain
enemmän kuin
odottaa

A vibrant landscape photograph showing a river winding through a valley. The foreground is dominated by tall, green grasses. The middle ground features a mix of trees, including birches and deciduous trees with bright green leaves. The background shows rolling green hills under a cloudy sky.

Mitä monimuotoisempi luonto,
sitä kiinnostavampi maisema

Kestävä lumotuote – tuotteistamisen toimintamalli

[Maiseman tarina](#)
[MAISA Maiseman arvo](#)
[PALMA palvelumuotoilu](#)
[Maiseman tuotteistaminen](#)

Uudet ideat

Lammasjooga

Kaiturin tilan lammasjoogat kukkivien omenapuiden alla! Tule mukaan tekemään lempeä joogaharjoitus lampaiden kanssa laitumella. Harjoitus tehdään omaa kehoa kuunnellen, ja aiempaa joogakokemusta ei tarvita.

Pionillan leikkokukat

Kasvatan kukkia omalla pellollamme Huittisissa. Kukkien kasvatus on intohimo ja tapani kunnioittaa luontoa. Pysin edistämään kestävästä kehitystä ja vastuullisuutta. Toivon, että työlläni vien eteenpäin kotimaista leikkokukkienkasvatusta tarjoamalla asiakkaille puhtaan ja vastuullisen kukkavaihtoehdon.

Immaisten laidunkanat

Laidunkanat saavat päivittäin uuden vehreän laitumen ötököineen ja kasveineen. Samalle alueelle kanat palaavat kuukauden parin päästä. Laitumena käytetty peltoalue saa levätä laidunkierrosten välissä. Tämä mahdollistaa juuriston elpymisen ja tämän jälkeen kasvun jatkumisen. Maaperän hoitotyön lisäksi kanat tuottavat meille erittäin laadukkaita munia.

Gullön Kukkalaakso

Gullön Kukkalaakso on avoinna keväällä, kun narsissit kukkivat, yleensä toukokuun puolivälissä. Leveä polku, joka kulkee Kukkalaakson läpi vuorella kahvilan yläpuolella, on noin 500 metriä pitkä. Lastenvaunujen kanssa on myös mahdollista kulkea polulla.

Elämyksistä
ollaan valmiita
maksamaan.

Uudet ideat

Ohjatut tapahtumat

→ pyöräily, kävely, juoksu, ratsastus, lammasjooga, melonta, tarinallinen mustikkametsä, opastettu retki laitumella, isot koneet

Sesonkitapahtuma

→ Joulukuuset laitumelta, pellon reunasta, virpomisoksat, villiyrttikävely, niittykukkakävely, puukävely

Tarinalliset tuotteet

→ Laidunmunat, kasvivärjätyt langat, luonnonlaiduntaljat, vuohenmaitosaippua, isoäidin omenapiirakka, luonnonlaidunliha, lumon ehdoilla tehtävä pientareiden niitto

Maiseman ja ruoan yhdistävä koulutus tai tapahtuma

→ Marjastus, sienestys, kalastus, luonnontuotteet, retkeily, ruoan valmistus, syntymäpäivät tilalla, niittotalkoot ja ruokailu pellolla

Itseohjautuvat retkeilyt

→ laidunpiknik, mukaan piknik-paketti ja tarina, mobiilireitit, kukkien poimiminen maisemapellolta

Toiminnallinen tapahtuma

→ raivauskurssi, moottorisahakurssi, traktorinkorjauskurssi, vieraslajien torjuntanäytös, langan värjäys vieraslajeilla, kehruukurssi, aidanrakennuskurssi, hyönteishotellityöpaja

Kulttuuritapahtuma ympäristössä

→ osallistava tapahtumat, liikkuva teatteri, musiikkiesitys, opastettu patikkaretki tietyllä teemalla, maisemamaalaus-, maisemakuvaus- tai kirjoittamiskoulutus

Teemalliset kulttuuriympäristöopastukset

→ paikan tarinaan liittyvät, historiaan liittyvät, maiseman tarinaan liittyvät

Mistä rahoitus?

- Maatalouden kokeilutuki (2 000, 5 000, 7 500 €)
- Käynnistystuki (5 000, 10 000 €)
- Investointituki (tuki 20-40 %)
- [METSO, Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma](#)
- [Metsä Groupin luontohankkeiden rahoitusohjelma](#)
- [Metka, luonnonhoidon tuki metsäluonnon hoitoon](#)
- [Neuvo-palvelu](#)
- Maataloustuet mm. [ekojärjestelmätuen](#) monimuotoisuuskasvit ja ympäristösitoumuksen monimuotoisuuskaistat ja pölyttäjien ravintokasvit (huom. tukiehdot!)

Tukea voi saada toimiin, joihin maatalouden tukia ei myönnetä

[Maatilan yritystuet - Ruokavirasto](#)

Mistä rahoitus? - Ympäristösopimukset

- Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus
 - 5-vuotinen ympäristösopimus
 - Tuen määrä perustuu tukikelpoiseen pinta-alaan
 - Perinnebiotoopeille, luonnonlaitumille, reuna-alueelle, metsäsaarekkeille, muinaismuistokohteelle
 - Tuki 460 €/ha/v tai 610 €/ha/v
- Kosteikkojen hoitosopimus
 - 5-vuotinen ympäristösopimus
 - Kosteikkoalueet, suoksi muutettu turvepelto, tulva-alue, luonnonmukaistetun uoman tai kaksitasouoman alle jäänyt alue, tulvatasanne tai tulvapelto ja riittävät suoja-alueet
 - Tuki 500 €/ha/v

Luonnon monimuotoisuus tuotteena

Herrakunnan Lammas

Sari Jaakola

Vähän meistä

- Tilamme Herrakunnan Lammas perustettu vuonna 2010
- Sari Jaakola, Jaakko Jussila, MMM agronomeja
- Monimuotoisuuden ylläpito on kulkenut matkassa alusta asti
- Sari työskennellyt MTT:llä Lumolaidun-tutkimuksessa ja tehnyt siitä gradun
- Sarin kotona lypsykarjatilalla tehty aina luonnonlaidunnusta
- Tilalla noin 170 kainuunharmas- ja suomenlammasuuhta, 30 kyyttöemoa
- Luonnonlaitumia laidunnuksessa noin 120 hehtaaria itäisellä Uudellamaalla ja Salossa
- Kaikki tuotteet markkinoitu ja myyty aiemmin itse, nyt muutoksen tuulet puhaltavat

Mitä on tuotteistettu?

- Brändättiin koko tila
 - Haluttiin yhtenäinen ilme ja ammattilainen lookki
 - Teetettiin nettisivut mainostoimistolla
 - Teetettiin etiketit, logot, tuotetarrat
 - Pääosassa LuMo
- Liha, taljat, langat
- Tila: meillä on enemmän lumoa kuin peltoa
- Luonnonlaitumet virkistysalueina suurelle yleisölle

Miten luonnon monimuotoisuudesta tuli meille tuote?

- Luonnon monimuotoisuus on meille toimintamme pohjalla oleva arvo
- Koska tuotteet myytiin itse, luonnonhoito liitettiin kaikkeen myyntiargumentiksi
- Tuotteelle tarvitaan tarina, meillä se on tämä
- Kiinnostaa ihmisiä
- Oma kiinnostus helpottaa tuotteistamisessa, koska on helppo puhua asiasta, josta tietää ja johon on tunteenpalo

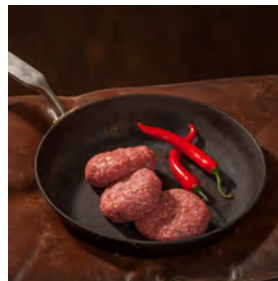

Miten on tuotteistettu?

Laidunpiknik
...ja kuinkas sitten
kävikään!

- Jankuttamalla asiaa kaikissa asiayhteyksissä!
- Some: kerrotaan toiminnasta ja tuotteista
- Laidunpiknikejä, tilan avoimia ovia... ideoita olisi, kun ehtisi toteuttaa!
- Tuotteet, niiden nimet ja taustatarinat
 - Liha myyty aina luonnonlaidunlihana
 - Villa tuotteistettu pisimmälle: Niittyvilla
 - Taljoissa ei niin tiukkaa brändäystä, mutta niitä myydessä kerrotaan kasvatusmenetelmästä

Laitumet virkistyskohteina

- Kaikille laitumille ei ole pääsyä, eivätkä kaikki kohteet ole houkuttelevilla paikoilla
- Salossa Nakolinnan kaupunkilaidun, josta vain hyvää kokemusta
- Kirkkonummella kaksi isoa kohdetta, joissa käy paljon retkeilijöitä ja bongareita
- Nuuksiossa laitumia retkeilypolun molemmin puolin
- Espoossa uusi kohde, jonne Metsähallitus rakentanee tänä vuonna kulkuportit kovan kysynnän vuoksi
- Vuokrataan lampaita Mustasaaren toimintakeskukseen Helsinkiin
- Miksi tuotteistettu?
 - Kohteet ovat niin kauniita, että elämys halutaan jakaa
 - Myyntiargumentti: pääset käymään alueilla, joilla ostamasi tuote on kasvatettu
 - Yhteiskunnallinen hyväksyttävyys
 - Asian näkyväksi tekeminen
 - Tietoisuuden lisääminen

Nakolinnan
kaupunkilaidun
Salossa

Nuuksion
retkeilyreitti
laidunten välissä

Lampaat saapuvat
Mustasaaren
toimintakeskukseen

Mitä tästä jää käteen?

- Merkityksellisin tulonlähde ovat laidunnuskorvaukset
- Yritys saa tarinan, lisää tunnettavuutta, joka johtaa yllättäviinkin yhteydenottoihin
- Tuotteet saavat tarinan ja ne on helpompi myydä
- Asiakas maksaa mielellään vähän lisähintaa monimuotoisuuden ylläpidosta ja maisemanhoidosta, alkuperäisrotujen säilyttämisestä, ”hiilijalanjäljen hyvittämisestä”
- Hyvä mieli

Vinkkiviitokset

- Nettisivut kuntoon
- Some kuntoon
- Tuotteet ja etiketit kuntoon, yhtenäinen ilme, jos mahdollista
- Ilon kautta!
- Häntä pystyyn vaan!!

#MKNmaisema

Viestinnän tärkeys ja brändäys

- Kuvilla on suuri merkitys viestinnässä ja tuotteiden markkinoinnissa
- Jokaisen menestyvän brändin taustalla on uniikkius, oma tunnistettava ääni
- Hyvän markkinoinnin perusedellytys on aina toimiva brändistrategia
 - Visio, millainen halutaan ja voidaan olla
 - Missio, miksi tätä tehdään
 - Kohderyhmä, onko meillä kohderyhmää
 - Arvot, mihin me uskotaan
 - Erottuminen, meidän oma juttu ja vahvuudet
 - Puheentapa, miltä me kuulostetaan ulospäin
 - Maine → Maine on jotain, mitä sinusta puhutaan, kun et ole paikalla.

Brändäys ja viestintä

- Kuva on usein ensimmäinen asia, johon asiakas kiinnittää huomion
- Kuvissa olevat ihmiset tekevät kuvista samaistuttavia
- Eläimet koetaan yleensä sympaattisina

Ydinviesti

Miksi? Mitä? Miten?

Panosta viestintään

Mieti oma tarinasi, omat arvosi, omat kokemuksesi

Mieti, missä kaikkialla viestit tuotteistasi

Käytä ulkopuolista asiantuntijaa ilmeen luomisessa

Laadukkaat kuvat tukevat laadukasta tuotetta

Osallistu, ole aktiivinen

Lisää lumoa – hankkeesta apua

- Vinkkejä ja työkaluja
- Apua ideoinnissa ja viestinnässä
- Tukena matkan varrella
- Rahoituksen pohtimista
- Yhdistävätekijä

Lisää lumoa –hankkeessa seuraavaksi

- Luonnon monimuotoisuus ja vieraslajit –webinaari seurakunnille 26.3.
- Lumon tuotteistaminen –webinaari kunnille 2.4.
- Lumon tuotteistaminen –webinaari yhdistyksille 8.4.

- Lumon tuotteistustyöpaja maatilayrittäjille 28.4.
- Lumon tuotteistustyöpaja yhdistyksille 6.5.
- Vieraslajien torjuntatavat etäkoulutus 7.5.

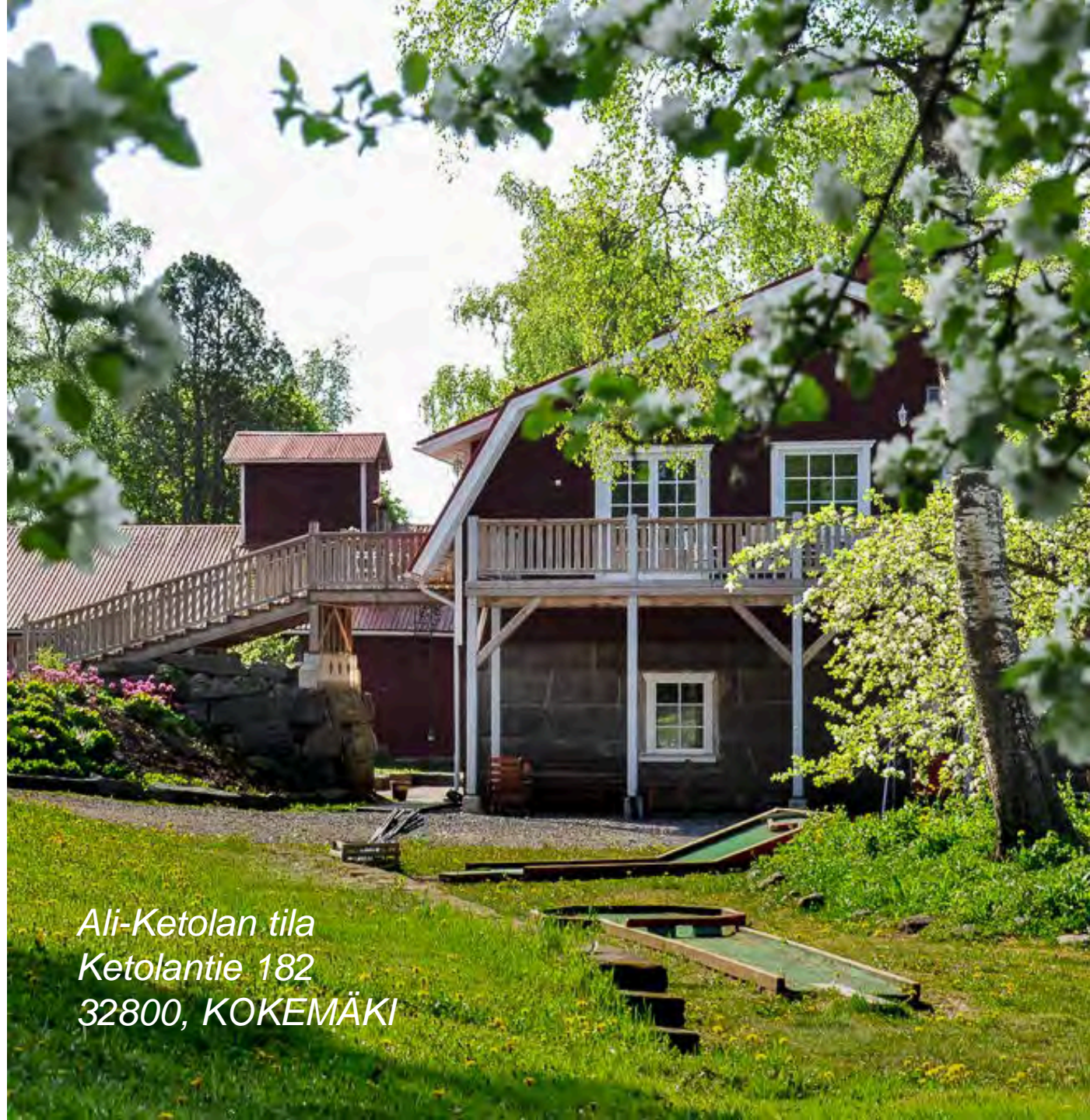
- Perinnebiotooppikoulutukset syksyllä
- Perinnebiotooppien hoidon opetusvideot
- Peltolumokoulutukset syksyllä
- Tyhy-päivät vuonna 2026

Seuraavat askeleet

Lumon tuotteistustyöpaja

- Työpajassa päästään työstämään oman tilan tuotteistusta ideasta konkretiaan
- Sukelletaan syvemmälle tuotteistukseen pienryhmissä
- Mietitään tuotekortteja ja viestintää
- Työpaja järjestetään Ali-Ketolan tilalla Kokemäellä 28.4. klo 17-19.30
 - Tilalla on tehty pitkäjänteistä työtä lumon tuotteistamisesta ja pääsemme kuulemaan myös heidän vinkkejään tuotteistamiseen

Työpajassa perehdytään yhdessä tuotteistamisen perusteisiin sekä tuotekorttien rakentamiseen.

*Ali-Ketolan tila
Ketolantie 182
32800, KOKEMÄKI*

Kiitos!

Milla Nikko
050 590 2085
milla.nikko(at)proagria.fi

Katri Eriksson
050 664 74
katri.eriksson(at)proagria.fi

MKN Maisemapalvelut on valtakunnallinen asiantuntijaverkosto, joka koostuu laajalaisesti koulutetuista asiantuntijoista. Toimimme osana ProAgria keskuksia.

[Lisää lumoa -hanke](#) kouluttaa luonnon monimuotoisuuden hyödyistä ja tuotteistamisesta. Hanke toimii vuoden 2026 syksyyn asti.

ProAgria

 MKN Maisema

Lisää lumoa

Ajuruoho

Paju

Vadelma

Leskenlehti

Kultapiisku

Krookus

Voikukka

Nokkonen

Puolukka

Kurjenpolvi

Kielo

Kanerva

